

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kaivoslain muuttamisesta

Mhall 04.04.2022 § 81
88/03.00.00/2022

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kaivoslain muuttamisesta.

Lakiesityksen tavoitteena on ympäristönsuojelun tason parantaminen, kaivosten toimintaedellytysten varmistaminen sekä paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen. Esityksellä pyritään parantamaan lupamenettelyjen toimivuutta. Lisäksi esityksessä on vastattu Kaivoslaki Nyt -kansalaisaloitteesta eduskunnan kirjelmässä annettuihin huomioihin.

Kaivoslain muutosesityksessä ehdotetaan paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi, että kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä on kunnan hyväksymä kaava. Lisäksi ehdotetaan muiden elinkeinojen huomioon ottamista nykyistä vahvemmin kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa.

Kiinteistön omistajan aseman parantamiseksi ja alueen asukkaiden kokemien haittojen vähentämiseksi esitetään tiukennuksia malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskeviin edellytyksiin, mm. maanomistajien suostumuksen edellyttämistä, kun malminetsintälupa on ollut voimassa kymmenen vuotta.

Varaussäätelyyn esitetään useita muutoksia, mm. varausaluetta koskevan veronluonteisen maksun käyttöönottoa ja varausajan lyhentämistä.

Esityksessä ehdotetaan tiukennuksia kaivoslain mukaiseen vakuussäätelyyn ja kaivostoiminnan lopettamista koskevaan säätelyyn siten, että kaivoksen vaiheittainen sulkeminen otetaan huomioon kaivostoiminnan aikana entistä paremmin ja kaivoksen lopullinen sulkeminen toteutetaan vastuullisesti.

Ympäristönsuojelun tason parantamiseksi hallituspuolueet ovat sopineet malminetsintää koskevasta kiellosta kansallis- ja luonnonpuistoissa sekä valtion muilla luonnonsuojelualueilla sallitun malminetsinnän edellytysten tiukentamisesta. Nämä ehdotukset tulevat sisältymään luonnonsuojelulakia koskevaan hallituksen esitysluonnokseen.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana koskeviin säännöksiin.

Lupaviranomaisten voimavarojen osalta kaivosviranomaiselle tullaan vuoden 2023 valtion talousarvioon esittämään tarvittavia resursseja.

Lausunto annetaan sähköisesti Lausuntopalvelu.fi -palvelussa vastaamalla lausunnon pyytäjän esittämiin lakiluonnosta koskeviin kysymyksiin. Ehdotus Kainuun liiton vastauksiksi esitetään erillisliitteessä, joka toimitetaan maakuntahallituksen jäsenille myöhemmin ennen kokousta.

Lausuntopyyntöön ja kaivoslain luonnokseen on mahdollista tutustua osoitteessa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=406b2d99-e20b-4fcc-a781-e7c8b9b7673c>

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 7970 197 ja suunnittelujohtaja Sanna Schroderukselta, puh. 044 710 0873 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa luonnoksesta kaivoslain muuttamiseksi erillisliitteen mukaisen lausunnon.

Maakuntahallituksen päätös

Maakuntajohtaja Pentti Malinen esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Lisäksi maakuntahallitus valtuutti viranhaltijat täydentämään lausuntoa vesienhallintaan liittyen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.
